

Datum: 2023-02-13
Dnr: 3.1-20/0128

Beslut i fråga om oredlighet i forskning

Beslut

Nämnden beslutar att [REDACTED] gjort sig skyldig till oredlighet i forskning.

Nämnden beslutar att [REDACTED] inte gjort sig skyldiga till oredlighet i forskning.

Bakgrund

Den 19 november 2020 överlämnade Malmö universitet ett ärende om misstänkt oredlighet i forskning till nämnden. Universitetet kompletterade ärendet med ytterligare misstankar den 13 september 2021. Överlämnandet skedde i enlighet med 6 § i lagen (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning.

Den forskning misstankarna rör handlar om romers upplevelser av utsatthet för hatbrott.

Överlämnandet avser dels misstankar om plagiering, dels misstankar om fabricering.

De misstankar om plagiering som överlämnats avser följande publikationer:

- Publikation 1 – [REDACTED] (2020) An insider looking in or an outsider wannabee? Studying vulnerable hard-to-reach populations in the field of victimology – the example of the Roma communities in Sweden. International Review of Victimology.
- Publikation 2 - [REDACTED] (2018) Silent Victims in the Public Eye: Socially Vulnerable EU Citizens' Exposure to Crime and Its Consequences. Journal of Interpersonal Violence.

De misstankar om fabricering som överlämnats avser de fem publikationerna nedan. Nämnden har även utrett om det finns skäl att misstänka plagiering i dem.

- Publikation 2 - Samma som ovan.
- Publikation 3 - [REDACTED] (2017) Romers upplevelse av hatbrott (ed.). FoU rapport 2017:3.

- Publikation 4 - [REDACTED] (2020). Visibility and vulnerability: A mixed methodology approach to studying Roma individuals' victimization experiences (ed.). International Review of Victimology, 26(3), 276-294.
- Publikation 5 - [REDACTED] (2020). Trust Toward the Criminal Justice System Among Swedish Roma: A Mixed-Methodology Approach. Race and Justice, 1-24.s
- Publikation 6 - [REDACTED] (2017). Gatans tysta offer: En studie av socialt utsatta EU-medborgares utsatthet i det offentliga rummet (ed.). FoU rapport 2017:4.

Misstankarna om fabricering i dessa fem publikationer avser ett antal intervjuer och enkäter som publikationerna baseras på. De misstänks kunna vara fabricerade för att underlaget enligt Malmö universitet inte kan hittas eller kontrolleras. Enligt universitetet saknas 22 av 610 enkäter i pappersform och 322 av dessa 610 enkäter saknas i kodad form. Inspelningar av intervjuer har raderats efter transkribering i enlighet med projektplan och etikansökan. Av transkriberingarna saknas 1 av 30 intervjuer och 22 av 28 intervjuer. Det finns ingen kodnyckel som kan knyta transkriberade intervjuer till enskilda individer. Därutöver saknas samtyckesblanketter helt.

Författarna till respektive publikation omfattas av de misstankar som riktas mot respektive publikation. Det innebär att [REDACTED] omfattas av misstankarna avseende samtliga publikationer, [REDACTED] omfattas av misstankarna avseende publikation 2-6 och [REDACTED] och [REDACTED] omfattas av misstankarna gällande publikation 4 och 5.

[REDACTED] yttrande

[REDACTED] bestrider att han gjort sig skyldig till oredlighet i forskning genom plagiering eller fabricering. Nedan sammanfattas hans yttranden till nämnden.

Plagiering

När det gäller misstankarna om plagiering beskriver [REDACTED] att han har [REDACTED] Detta i kombination med att han kan ha låtit sig influeras av andra forskares vetenskapliga arbeten i för stor utsträckning, speciellt tidigt under sin tid som doktorand, är enligt honom orsaken till att texterna i publikation 1 och 2 eventuellt innehåller brister. Han betonar samtidigt att han försökte lägga mycket tid och resurser på det språkliga arbetet med publikationerna. Han betalade privat för språkgranskningar och olika dataprogram för att säkerställa att artiklarna höll språklig kvalitet men även för att det inte skulle finnas stycken som var för lika andra källor. Ett av programmen markerade plagieringar men fann då inga likheter med andra källor. Han påpekar även att hans handledare granskat publikationerna.

När det gäller de texter som Malmö universitet markerat som misstänkt plagiering i publikation 1 och 2 menar han att vissa av texterna inte är felaktiga. Andra markeringar menar han främst rör stilistik snarare än ”innehåll ur andra forskares reella forskningsbidrag”. Han anser dock att det finns avsnitt i publikation 1 och 2 som eventuellt kan vara problematiska, bland annat på sidan 6 i publikation 1 och sidorna 4-5 i publikation 2. De texterna har likheter med andra forskares bidrag. Dock menar han att han refererar till samtliga dessa forskare.

När det gäller publikation 2, som han skrivit tillsammans med handledaren [REDACTED], uppger han att de haft olika arbetsuppgifter i arbetet med publikationen. De var båda delaktiga i att arbeta fram metoder, mätinstrument och att finna tidigare forskning etcetera, men [REDACTED] anger att det enbart var han själv som arbetade fram själva textmassan. [REDACTED] har i stället, i egenskap handledare och i ett försök att stötta honom som [REDACTED], hjälpt honom att skriva på ett tydligt sätt och med textredigering. [REDACTED] menar därför att [REDACTED] haft begränsad insyn i var han hämtat tidigare forskning och inte bör kritiseras för eventuella likheter med andra vetenskapliga texter eller för att ha avvikit från god forskningssed.

[REDACTED] anger vidare att om han hade påbörjat en forskarutbildning i dag, hade han använt sig av andra arbetssätt i sitt skrivande, krävt mer hjälp och varit än mer lyhörd för sina egna begränsningar. Han framhåller, att han inte medvetet har plagierat andra forskares texter, även om han nu kan se likheter mellan delar av sina och andra forskares publikationer.

Fabricering

[REDACTED] tillbakavisar misstankarna om att han skulle ha fabricerat data. Han beskriver att han fått lite handledning och han inte hade fått några anvisningar om att materialet skulle förvaras på något speciellt sätt. Under Covid-19 pandemin arbetade han mestadels hemma. Han kodade enkäterna på universitetet men till slut förvarade han dem i hemmet. Intervjumaterialet transkriberades till stor del i hemmet. Ljudfilerna förstördes efter transkriberingen, i enlighet med direktiven för projektet. Efter en tid fick han veta att materialet inte skulle förvaras i hemmet. Han tog därför med sig materialet vid olika tillfällen och lade på kontoret på universitetet. Senare, efter att han avslutat sin anställning vid universitetet, fick han veta att inte allt material fanns kvar där.

Datafilerna, med ett undantag, finns inte kvar eftersom han sparat dem lokalt på sin dator och datorn försvunnit vid en flytt, och USB-minnena som lämnats på kontoret på universitetet går inte att hitta.

[REDACTED] hänvisar till personer som kan verifiera att vissa delar av datainsamlingen ägt rum.

[REDACTED] yttrande

Plagiering

[REDACTED] tillbakavisar de misstankar om plagiering som riktats mot henne avseende publikation 2. Nedan sammanfattas hennes yttranden till nämnden.

██████████ bedömning är att publikationen innehåller plagiat i form av meningar och kortare stycken som är lika eller identiska med annan text, men hon anser inte att alla texter som Malmö universitet markerat som misstänkt plagiat utgör plagiat. Hon menar att det inte är några längre textavsnitt som har kopierats för att se ut som författarens eget arbete. Det handlar i stället om enstaka meningar eller meningar som ingår som del i ett längre stycke. Den ursprungliga källan menar hon är tydligt angiven.

██████████ anger att hon som handledare haft ett stort ansvar för ██████████ arbete och att hon som medförfattare även haft ett ansvar för slutprodukten enligt gängse regler för medförfattarskap. Hon beskriver att det var ██████████ som var huvudförfattare för publikation 2 och att hennes bidrag var av "vetenskaplig karaktär" och inte rörde exakta formuleringar i texten. Hon och ██████████ planerade och diskuterade studiens upplägg och genomförande, analys av materialet och revideringar gemensamt. Hon kommenterade manus, föreslog förändringar och arrangering av text med mera, men ██████████ hade ansvaret för det skrivna manuset. Hon menar att denna ansvarsfördelning var tydlig och att den styrks av ██████████ yttranden.

██████████ påpekar att misstankarna om plagiat som överlämnats av universitetet har identifierats via manuella sökningar och inte via plagieringsverktyg. Vid körning i ett plagieringsverktyg visas inte någon betydande matchning mot annan källa. Hon menar därför att det inte varit möjligt för en handledare eller medförfattare att kontrollera den skrivna texten på ett sådant sätt som skulle ha krävts för att upptäcka plagiering i det aktuella fallet. Det hade förutsatt manuella sökningar och jämförelser av specifika textavsnitt och meningar.

██████████ anför även att ██████████ anmäldes för misstänkt plagiering i sin masteruppsats år 2015. Med anledning av det diskuterade hon god forskningssed, vad plagiat innebär och vad som är tillåtet med mera med honom. Han har då svarat att han förstod detta. Hon påpekar att han trots det hamnat i samma situation vid flera tillfällen.

Fabricering

██████████ tillbakavisar misstankarna om fabricering. I ett yttrande till nämnden ger hon en allmän bakgrund till hur arbetet gått till med de olika publikationerna som dessa misstankar avser. Hon beskriver att projektet om romers utsatthet för hatbrott initierades år 2014. Projektet planerades i samråd mellan henne och ██████████ och hon blev senare en av hans handledare inom forskarutbildningen. ██████████ skrev utkastet till den första etikansökan i projektet. I projektet genomfördes en enkätstudie och intervjuer. De analyser som genomfördes omfattades, enligt ██████████, av den grundutbildning som ██████████ genomgått. Delar av datainsamlingen skedde innan att han antogs som doktorand, men analyser genomfördes även efteråt och publiceringen skedde efter att han antagits till forskarutbildningen, med undantag för en projektrapport.

Med utgångspunkt i den första studien initierades 2015 en studie om socialt utsatta EU-medborgare som ägnar sig åt tiggeri. Etikansökan författades även här initialt av [REDACTED]. Datainsamlingen skedde enligt [REDACTED] när [REDACTED] antagits som doktorand, då bearbetades även materialet.

[REDACTED] beskriver i sina yttranden att sammanställningen av vilka intervjuer och enkäter som saknas enligt Malmö universitet inte stämmer. Hon summerar att när det gäller publikation 3 saknas eventuellt 22 pappersenkäter men samtliga intervjuer finns i transkriberad form. När det gäller enkäterna till publikation 4 och 5 saknas 22 pappersenkäter av totalt 610 st. När det gäller de 28 intervjuerna i publikation 6 och 7 saknas dokumentation för 22 intervjuer.

Vidare anför [REDACTED] sex skäl till att hon inte gjort sig skyldig till fabricering. De innebär sammanfattningsvis att hon haft anledning att tro att [REDACTED] varit medveten om vad som gällt avseende metoden, datainsamlingen och analysen eftersom han haft ett tydligt ansvar och skrivit de etiska ansökningarna. Han har även beskrivit för henne per mejl hur han förvarat materialet och att allt gått bra. Hon menar att han fått handledning under hela utbildningstiden och att inget givit skäl att misstänka brister i datainsamlingen. Hon anser att hon haft anledning att lita på att [REDACTED] kände till god forskningssed och att ingen kan tro att det är ok att fabricera en datainsamling. Det finns inte heller något som bevisar fabricering. I stället, menar hon att det finns mycket som talar för att insamling och analys har ägt rum.

[REDACTED] yttrande

[REDACTED] anför att han inte gjort sig skyldig till fabricering. Han beskriver i yttranden till nämnden att han inte var med i projektet från början och inte blev biträdande handledare förrän i en senare del av avhandlingsarbetet.

När det gäller de publikationer han är medförfattare på, publikation 4 och 5, beskriver [REDACTED] att han medverkade med kommentarer och förslag till skrivningar i ett antal avsnitt han specifikt redovisar för nämnden.

[REDACTED] anger att han inte känner till något som tyder på att [REDACTED] har hittat på källmaterial. Han har inte diskuterat enkäterna med [REDACTED] men däremot intervjuerna. Han anger även att han sett utskrifter av dem och att han deltagit i möten med romska företrädare. Vidare anför han att det inte finns något uppseendeväckande i de resultat som framkommit utan att de är i linje med hans egna resultat i studier om antiziganism/antiromska hatbrott. Därför menar han att intervjuerna inte är påhittade. Gällande kodnyckel anger han att [REDACTED] hade en form av kodlista när han arbetade med intervjuerna.

Etikprövningen gjordes innan [REDACTED] blev kontaktad. Han anger att han hela tiden utgått ifrån att [REDACTED] följt den. Eftersom de tillhör olika fakulteter har de inte haft möjlighet att träffas så ofta. Även om fabricering inte skett menar [REDACTED] att [REDACTED], enligt vad som nu kommit fram, brustit i datahantering och arkivering. Detta, uppger [REDACTED], har skett utan hans vetskap.

ytrande

anför att hon inte gjort sig skyldig till fabricering. Hon är medförfattare till publikation 4 och 5 som omfattas av nämndens prövning.

När det gäller publikation 4 beskriver hon att hennes bidrag varit att granska den del som handlar om tidigare forskning och studiens teoretiska utgångspunkter. Hon har också kommit med synpunkter på den metodologiska delen som handlar om etik och intervjuer och hon har hjälpt till med den tematiska analysen av intervjuerna och gett synpunkter på diskussionsdelen.

Gällande publikation 5 anger att hon läst och gett synpunkter på tidigare forskning och studiens teoretiska och metodologiska utgångspunkter, speciellt kring intervjuer och etik. Hon har även granskat och kommit med synpunkter på studiens resultat samt diskussionsdel.

påpekar att det huvudsakliga materialet för artiklarna finns tillgängligt hos Malmö universitet. Endast en intervju fattas och en mindre del av enkäterna. Hon menar att det finns en minimal möjlighet att materialet som nu saknas skulle kunna förändra något av studiens resultat och hon kan inte se att har fabricerat något material.

beskriver att hon återkommande diskuterat etik med , inte minst i relation till informanterna. De citat och utdrag från intervjuer och enkäter som används i artiklarna menar hon är fullt trovärdiga och autentiska, helt i linje med den forskning hon och bedrivit kring hatbrott mot romer. Det finns inget uppseendeväckande avvikande i forskningsresultat, menar hon. Att visst material fattas kan bero på Covid 19-pandemin och andra omständigheter som gjort det omöjligt att arbeta på arbetsplatsen på universitetet och att material tyvärr flyttats fram och tillbaka mellan hem och institution. Hon menar att det är beklagligt att material som använts i forskningen har försvunnit, men att det inte har med fabricering av resultat att göra.

Vidare anför att om det skett någon form av fabricering eller vårdslöshet är det något hon varken medverkat till eller haft kännedom om. Det skulle inte heller ha varit möjligt för henne att upptäcka om materialet var fabricerat, menar hon. Det kan inte heller anses vedertaget inom forskningsområdet att en handledare ska kontrollera en doktorands transkriberingar eller intervjuanteckningar inför publicering. De utdrag från intervjumaterialet som hon tagit del av under arbetet med publikationerna har inte heller gett upphov till misstanke om att de inte skulle vara äkta. har skickat texter med jämna mellanrum och fått återkoppling på dem.Handledningen har bedrivits både muntligen och skriftligen. Däremot, anger hon, att hon inte varit involverad i insamlingen eller hanteringen av material, då det aldrig varit hennes uppgift. Hon beskriver även att hon aldrig haft anledning att misstänka att varit okunnig om vetenskapligt förhållningssätt och etiska frågor.

Sakkunnigas bedömningar

Nämnden har inhämtat två sakkunnigutlåtanden i ärendet. De sakkunniga har haft delvis olika uppdrag.

Sakkunnigutlåtande av Johanna Esseveld

Johanna Esseveld¹ har haft till uppgift att bedöma om det förekommer plagiering i publikation 1 och 2. Hon har även haft till uppgift att bedöma om misstankarna om att intervjuer och enkäter fabricerats stämmer.

Johanna Esseveld bedömer att publikationerna 1 och 2 innehåller plagiering. Hon beskriver att det finns hänvisningar och referenser som inte är korrekta. Några avsnitt innehåller direkta citat och borde ha redovisats som citat. Referenser i form av sidnummer saknas ibland efter direkta citat. Några av de artiklar vars formuleringar uppvisar stora likheter med de granskade publikationerna återfinns inte heller i referenslistan.

När det gäller misstankarna om fabricering anser den sakkunniga att det är graverande att ett stort antal kodade enkäter och transkriberade intervjuer saknas. Hon summerar att beskrivningarna i yttrandena angående förvaring och kodning skiljer sig markant från presentationen i etikansökan från 2014 och att tolkningarna av vad som har hänt till viss del skiljer sig åt mellan de misstänkta forskarna men att alla skriver att data (i form av kodade enkäter och transkriberade intervjuer) har funnits men kommit bort. Den sakkunnigas slutsats är dock att allt för mycket material saknas och att det är oklart om eller när allt material har funnits. Hon bedömer därför att det förekommit fabricering.

Den sakkunniga påpekar att [REDACTED] antogs som doktorand i april 2016, en tidpunkt då enkäter och intervjuer redan utformats och samlats in för en av delstudierna. Analysprocessen påbörjades 2016 och har därefter fortsatt löpande. [REDACTED] hade ett övergripande ansvar för projektet som påbörjades 2015 när [REDACTED] var mastersstudent vid institutionen. Ansvaret under den första fasen av forskningen är därför helt och hållet [REDACTED], enligt den sakkunniga.

Sakkunnigutlåtande av Mikael Hjerm

Mikael Hjerm² har i egenskap av sakkunnig haft till uppgift att bedöma om det förekommer plagiering i publikationerna 3-6. Han har även haft till uppgift att bedöma om det är möjligt att göra analyser på det kvarvarande datamaterial som finns för att fastställa om fabricering skett eller inte.

Mikael Hjerm har bedömt analyser gjorda i plagieringsverktyg och har gjort 50 stickprov i publikationerna 3-6. Han bedömer baserat på detta att det förekommer självplagiering i publikationerna men han har inte funnit stöd för misstankar om plagiering.

---

¹ Johanna Esseveld, professor emerita, Sociologiska institutionen, Lunds universitet.

² Mikael Hjerm, professor, Sociologiska institutionen, Umeå universitet.

Den sakkunnige har även tagit del av den datafil som finns kvar från datainsamlingen. Det är inte den slutliga filen utan ett arbetsmaterial. I den finns svar från 288 respondenter vilket stämmer med antalet i publikation 6. Av de analyser som går att jämföra matchar resultaten i publikation 6 data i filen, men det är flera uppgifter i filen som saknas. Givet den begränsade informationsmängd som finns är den sakkunniges slutsats att någon bedömning av om fabricering i de kvantitativa analyserna förekommit inte kan göras.

Rättslig reglering

Nämnden ska pröva frågor om oredlighet i forskning enligt lagen (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning (nedan lagen).

Definitionen av oredlighet i forskning är enligt 2 §:

en allvarlig avvikelse från god forskningssed i form av fabricering, förfalskning eller plagiering som begås med uppsåt eller av grov oaktsamhet vid planering, genomförande eller rapportering av forskning.

Nämndens prövning sker stegvis utifrån bestämmelsen ovan.

Nämndens motivering av beslutet

Planering, genomförande eller rapportering av forskning

De avvikelser som kan utgöra oredlighet i forskning ska enligt definitionen i 2 § lagen ha begåtts vid planering, genomförande eller rapportering av forskning. Det innebär att begreppet oredlighet avser avvikelser under hela forskningsprocessen.³ Med rapportering avses både publicering och andra typer av offentliggöranden.⁴

De publikationer som misstankarna avser är artiklar publicerade i vetenskapliga tidskrifter och rapporter utgivna i Malmö universitets rapportserie. Samtliga publikationer är att betrakta som rapportering av forskning och omfattas därmed av lagen och nämndens prövning.

Forskare

Enligt 4 § i lagen ansvarar forskaren för att följa god forskningssed i sin forskning.

³ Prop. 2018/19:58, s. 100.

⁴ Prop. 2018/19:58, s. 49.

Som forskare räknas personer som genomgår eller har genomgått forskarutbildning och som deltar i forskning. Övriga personer som deltar i forskningsverksamhet, exempelvis studenter på grundnivå eller avancerad nivå samt teknisk och administrativ personal, bör inte räknas som forskare.¹

██████████ är biträdande professor och ██████████ och ██████████ är professorer. De tre är därmed forskare som omfattas av lagen. ██████████ var doktorand vid tiden då de olika arbetena publicerades. Under tiden som doktorand betraktas han också som forskare och omfattas av lagen. En del av datainsamlingen genomförde han dock under sin tid som masterstudent. Nämnden anser att han inte var att betrakta som forskare under tiden som masterstudent och att hans specifika arbete i den delen inte omfattas av lagen.

Fabricering, förfalskning eller plagiering

De former av oredlighet som nämnden ska pröva är fabricering, förfalskning och plagiering. Begreppen är inte definierade i lagen, men i förarbetena refereras till att de finns beskrivna i forskningsetiska kodexar och riktlinjer som till exempel Den europeiska kodexen för forskningens integritet^{5,6}

Fabricering innebär att forskaren hittar på data och dokumenterar dem som om de vore riktiga.

Förfalskning avser manipulering av forskningsmaterial, utrustning eller processer eller att data eller resultat ändras, utelämnas eller undanhålls utan att det är berättigat.

Plagiering innebär att en forskare använder andras texter, idéer eller arbeten utan att ge tillbörligt erkännande till ursprungskällan.⁷

Plagiering

När det gäller misstankarna om plagiering i publikation 1 och 2 konstaterar nämnden att de innehåller brister när det gäller hur citat och referenser angivits. I ett antal stycken anges källorna som ligger till grund för det sammanfattande resonemang som förs, men sammanfattningen i sig är av allt att döma tagen från en annan källa som inte anges. Vidare har vissa publikationer som använts i artiklarna inte tagits med i referenslistan. Nämnden bedömer därför att andras texter och arbeten använts utan att de givits tillbörligt erkännande och att det därmed är fråga om plagiering i båda artiklarna. Därutöver konstaterar nämnden att de båda publikationerna innehåller så kallad självplagiering. Självplagieringen innebär dock inte att andras arbeten inte givits tillbörligt erkännande och är därför inte att betrakta som plagiering i lagens mening.

⁵ Den europeiska kodexen för forskningens integritet. Reviderad utgåva. Berlin: All European Academies (ALLEA); 2018, kap. 3.1.

⁶ Prop. 2018/19:58, s. 45, 100.

⁷ Prop. 2018/19:58, s. 45, 100.

När det gäller publikation 3-6 har nämnden på befintligt utredningsmaterial och utifrån den stickprovskontroll den sakkunnige utfört kunnat finna självplagiering men inte plagiering.

Fabricering

När det gäller misstankarna om fabricering av intervjuer och enkäter konstaterar nämnden att samtligt datamaterial inte finns att tillgå. Det är tydligt att dokumentationen, förvaringen och arkiveringen av materialet inte skett på ett korrekt sett och att det avviker från vad som angivits i ansökningarna om etikprövning.

Sättet intervjustudien och enkätundersökningen genomförts på, som inneburit en särskild metodik för att söka upp och rekrytera forskningspersonerna, bland annat med hjälp av så kallade "gatekeepers" och att data pseudonymiserats innebär att det inte är möjligt att i efterhand fastställa att samtliga intervjuer ägt rum och att samtliga enkäter besvarats. Det är inte heller möjligt att exakt återskapa vad som sagts i intervjuer eller enkäter. Det finns trovärdiga uppgifter om att personer kan beskriva att de sett att intervjuer ägt rum och att gatekeepers lämnat över ifyllda enkäter. Det går dock inte att bevisa huruvida samtliga intervjuer ägt rum, att samtliga enkäter lämnats in och att alla uppgifter i dem stämmer med vad som anges i artiklarna.

██████████ anför att intervjuerna har ägt rum och att samtliga enkäter kommit in. De tre handledarna menar att doktoranden visat dem sammanställningar och underlag från datainsamlingen som varit trovärdiga och inte föranlett misstankar om fabricering. Resultaten överensstämmer enligt handledarna med resultat från liknande forskning. De menar att det inte är fråga om fabricering utan om bristfällig förvaring och arkivering.

Nämnden konstaterar att hanteringen av data brustit och att handledarna inte varit involverade i doktorandens arbete på ett sådant sätt att denna brist upptäckts. Nämnden finner att det inte går att bedöma varför vissa intervjuer och enkäter nu saknas. Det går därmed inte att visa att fabricering ägt rum.

Sammanfattningsvis innebär detta att misstankarna gällande publikation 3-5 inte kvarstår och att dessa publikationer inte omfattas av nämndens fortsatta bedömning. Endast publikation 1 och 2 bedöms nedan.

Allvarlig avvikelse från god forskningssed

Det är endast allvarliga avvikelser från god forskningssed som kan utgöra oredlighet i forskning.

Fabricering och förfalskning är i princip alltid allvarliga avvikelser från god forskningssed.

Plagiering bör i vissa fall inte anses utgöra en allvarlig avvikelse från god forskningssed, till exempel om det är fråga om en mindre förseelse vid ett enstaka tillfälle.⁸

Den plagiering som skett förekommer i två publikationer varav [REDACTED] författat publikation 1 själv och publikation 2 författats av [REDACTED] tillsammans med [REDACTED].

När det gäller publikation 1 konstaterar nämnden att plagieringen omfattar fler än ett dussintal plagierade stycken i en artikel om 16 sidor. De plagierade styckena ligger mycket nära texterna i förlagorna. Det är visserligen i flera fall fråga om bakgrundsinformation om forskningsläge med mera, men med hänsyn till omfattningen och att det inte hade varit svårt eller omöjligt att formulera sig på ett mer självständigt sätt finner nämnden att det är fråga om en allvarlig avvikelse från god forskningssed. Nämnden konstaterar att texthanteringen även i övrigt har flera brister i hur citat och referenser angivits, brister som ligger nära plagiat utan att direkt vara det.

Plagieringen i publikation 2 är inte lika omfattande som i publikation 1 och den har delvis en annan karaktär. De aktuella texterna är något mer omarbetade i förhållande till förlagorna, även om de utgör plagiat. Sammantaget bedömer nämnden därför att plagieringen i publikation 2 inte är att betrakta som allvarlig.

Sammanfattningsvis innebär detta att endast publikation 1 ingår i nämndens fortsatta bedömning.

Uppsåt eller grov oaktsamhet

Sedan den 1 januari 2020 är forskarens ansvar att följa god forskningssed i sin forskning författningsreglerat enligt 4 §. Hur långtgående ett sådant ansvar kan eller ska vara måste prövas och bedömas i varje enskilt fall.

Enligt 2 § i lagen krävs att den allvarliga avvikelsen från god forskningssed begåtts med uppsåt eller av grov oaktsamhet för att det ska vara fråga om oredlighet i forskning.

Uppsåt innebär att forskaren ska ha förstått vad han eller hon har gjort medan oaktsamhet innebär att forskaren i vart fall borde ha förstått detta.

Grov oaktsamhet kräver att agerandet framstår som särskilt allvarligt eller klandervärt. Förbiseenden, slarv eller missförstånd bör som regel inte betraktas som grov oaktsamhet enligt förarbetena.⁹

[REDACTED] är ensam författare till publikation 1. Han har uppgivit [REDACTED]

⁸ Prop. 2018/19:58, s. 100.

██████████ Som masterstudent anmäldes han av ██████████ till disciplinnämnden för misstänkt plagiering, men utredningen lämnades utan åtgärd. Det framstår som att han därefter har informerats om god sed för att undvika plagiering av ██████████ ██████████ ██████████ och att han använt plagieringsverktyg som inte upptäckt någon plagiering. Han beskriver även att han till del litat på den granskning av texten som gjorts av hans handledare. Nämnden menar, så som ██████████ delvis själv beskriver det, att ██████████ låtit sig influeras av andra forskares arbeten i för hög utsträckning och att han hade behövt använda andra mer självständiga arbetssätt i sitt skrivande. Han har varit medveten om sin problematik och vidtagit åtgärder, men inte åtgärder som i sig förhindrar eller avhjälpes plagiering. Nämnden konstaterar att plagiaten är återkommande och gjorda med en viss systematik samt på ett sätt som delvis försvårar upptäckt genom att vissa källor, men inte den från vilken den plagierade texten hämtats, anges. Nämnden finner därför att ██████████ ██████████ måste anses ha varit grovt oaktsam. ██████████ har därmed gjort sig skyldig till oredlighet i forskning i publikation 1.

Sammanfattning av beslutet

Sammanfattningsvis finner nämnden att ██████████ gjort sig skyldig till oredlighet i forskning genom plagiering.

██████████ och ██████████ har inte gjort sig skyldiga till oredlighet i forskning.

Nämnden bedömer att det i det aktuella forskningsprojektet kan ha förekommit andra avvikelser från god forskningssed. De gäller dokumentation, förvaring och arkivering av forskningsdata. Nämnden överlämnar dessa misstankar till Malmö universitet som enligt 1 kap 17 § högskoleförordningen (1993:100) har till uppgift att pröva andra avvikelser från god forskningssed än oredlighet i forskning.

Nämnden har fattat beslut i detta ärende efter föredragning av kanslichefen Karin Nylén. Björn Petersson och Karin Sporre har anmält avvikande mening.

Thomas Bull
Ordförande

Karin Nylén
Kanslichef

Bilaga 1

Skiljaktig mening av ledamöterna Björn Petersson och Karin Sporre

Undertecknade anmäler skiljaktig mening med avseende på Npofs beslut 3.1-20/0128 från 13 februari 2023 av två skäl. Det ena rör omfånget av plagieringen i publikation 1, "An insider looking in or an outsider wannabee? Studying vulnerable hard-to-reach populations in the field of victimology – the example of the Roma communities in Sweden", och det andra rör innehållet i de eventuellt plagierade passagerna i samma artikel.

Flera av de enligt anmälan misstänkt plagierade passagerna utgörs av referat av primärlitteratur med korrekta referenser angivna. Dessa passager i [REDACTED] text har likheter med men är inte ordagrant identiska med annan sekundärlitteraturs återgivning av samma primärlitteratur. Att olika referat av samma primärkälla har likheter är naturligt och normalt sett inte grund för misstanke om plagiat. I något fall ger [REDACTED] t o m en mer rättvisande bild av primärlitteraturen än den som ges i den sekundärlitteratur han påstås ha plagierat. Utifrån detta synsätt reduceras antalet misstänkta plagieringar.

Vi är eniga med nämndens övriga ledamöter om att det i ett par fall finns besvärande likheter mellan andra texter och [REDACTED] text i artikel 1, inte minst i artikelns abstract. Dessa passager uttrycker dock inte några bärande idéer, resultat eller slutsatser från andras forskning. Det handlar om metodologisk diskussion som är gemensam för de som tillämpar en viss metod, och poängen i texten är att [REDACTED] tillämpar denna metod på ett nytt studieobjekt. I något fall handlar det också om standardkaraktiseringar av begrepp (som exempelvis "intersektionalitet"). Överhuvudtaget är artikeln som helhet att förstå som [REDACTED] inplacering av den egna forskningen i det forskningsfält han ansluter till, med begreppsdiskussion och perspektivering.

Vår uppfattning är sammantaget att plagieringens omfång samt karaktären på de eventuellt plagierade passagerna är sådan att plagieringen inte är tillräckligt allvarlig för att betecknas som en allvarlig avvikelser från god forskningssed. Vad gäller övriga misstankar i ärendet instämmer vi i nämndens beslut, som i de delarna är friande.